

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА,

№

66.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 19-го Августа — 1838 — Wilno. Piątek. 19-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Вчера въ 12 часовъ по полуночи изволили прибыть въ здѣшній городъ, Его Высокопревосходительство, Министръ Народнаго Просвѣщенія Г. Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Сергѣй Семеновичъ Уваровъ.

Санктпетербургъ, 12-го Августа.

По удостоенію Комитета Гг. Министровъ, основанному на засвидѣствованіи Его Высокопревосходительства Господина Министра Народнаго Просвѣщенія, нижепоименованные Чиновники Министерства Народнаго Просвѣщенія, въ 12 день минувшаго Юля, Всемилостивѣйше пожалованы: Кавалерами орденовъ: *Св. Станислава 1-й степени*: Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Предсѣдатель Комитета Цензуры Иностранной *Красовскій* и Директоръ Главнаго Педагогическаго Института *Миддендорфъ*; того же Ордена *2 й степени*: Почетный Попечитель Курской Гимназіи Статскій Совѣтникъ *Денисьевъ* — *Св. Владимира 3 й степени*: Ординарный Профессоръ Дерптскаго Университета, Академикъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Струве*, Статскіе Совѣтники: Ректоръ Московскаго Университета, Заслуженный Профессоръ *Казеновскій*, Синдикъ Правленія Санктпетербургскаго Университета *Боголюбовъ*, и Врачъ Ришельевскаго Лицея *Корузо*. — *Св. Станислава 4-й степени*: Надворные Совѣтники: Ординарный Профессоръ Харьковскаго Университета *Шагинъ*, Старшій учитель Минской Гимназіи *Легатовицъ*, Учитель Виленской Губернской Гимназіи *Закревскій*; Титулярные Совѣтники: Штатные Смотрители Уздѣныхъ Дворянскихъ Училищъ: Новоградволинскаго — *Визерскій*, Пружанскаго — *Юшкевицъ*, Полоцкаго — *Плотто*; Старшій Учитель Вивницкой Гимназіи *Ордынецъ*; состоящіе въ 9-мъ классѣ: Помощникъ Директора Виленской Обсерваторіи; Магистръ *Глушневъ*; Старшій учителя Гимназіи: Каменецъ-Подольской — *Стыгинскій*; Клеванской — *Вшченевскій*; — Чинами: *Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника*: Статскіе Совѣтники: Непремѣнный Секретарь Конференціи Академіи Наукъ, Ординарный Академикъ *Фусъ* и Ректоръ Казанскаго Университета *Лобазевскій*. — Подарками: состоящіе въ 8-мъ классѣ: Адъюнкты Университета Св. Владимира *Андржеевскій*, Почетный Смотритель Новоградволинскаго Уздѣнаго Дворянскаго Училища *Врогинскій*; Инспекторы 2-й Кіевской Гимназіи *Зиловскій*, Врачъ Гродненскаго Благороднаго Пансіона, Докторъ Медицины *Пржеборовскій*, Учитель въ высшихъ классахъ Тельшевскаго Уздѣнаго Училища, Ксендзь *Граевскій*, Законоучители Римско-Католическаго вѣровсповѣданія при уздѣныхъ для Дворянъ училищахъ: Полотскомъ — Ксендзь *Кутевскій*, Трашкускомъ — Ксендзь *Прокоповицъ*. —

— Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данномъ Правительствующему Сенату 27-го Юля (9 Юля), изображено:

„Принцъ Петръ Ольденбургскій, представя Намъ въ 1835 году предложенія свои объ учрежденіи въ Санктпетербургѣ Училища Правовѣдѣній, для образованія молодыхъ дворянъ къ Гражданской службѣ,

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Wczora o południu raczył przybyć do tu-tejszego miasta, Jaśnie Wielmożny P. Minister Narodowego Oświecenia, Rzeczywisty Radzca Tajny, Ser-giusz Symeonowicz Uwarow.

Санкт-Петербургъ, 12-го Sierpnia.

Po uznaniu godnymi przez Komitet PP. Ministrów, opartém na zaświadczeniu Jaśnie Wielmożnego Pana Ministra Narodowego Oświecenia, niżej wyrażeni Urzędnicy Ministerium Narodowego Oświecenia, w dniu 12-tym zeszłego Lipca, Najtąskawiej mianowani: Kawalerami orderow: *Św. Stanisława 1-go stopnia*: Rzeczywisci Radzcy Stanu: Prezydent Komitetu Cenzury Zagranicznej *Krassowski*, i Dyrektor Głównego Instytutu Pedagogicznego *Middendorf*; tegoż orderu *2-go stopnia*: Honorowy Kurator Gimnazjum Kurskiego, Radzca Stanu *Denisjew*. — *Św. Włodzimierza 3-go stopnia*: Zwyczajny Professor Uniwersytetu Dorpackiego Akademik, Rzeczywisty Radzca Stanu *Struve*, Radzcy Stanu: Rektor Uniwersytetu Moskiewskiego Zastłżony Professor *Kaczenowski*, Syndyk Zarządu Uniwersytetu S. Petersburgskiego *Boholubow* i Medyk Liceum Ryszeliowskiego *Koruzo*. — *Św. Stanisława 4-go stopnia*: Radzcy Dworu: Zwyczajny Professor Uniwersytetu Charkowskiego *Szahn*, Starszy Nauczyciel Gimnazjum Mińskiego *Legatowicz*, Nauczyciel Wileńskiego Gimnazjum Gubernialnego *Zakrzewski*; Radzcy Honorowi: Etatowi Dozorca Powiatowych Szkół Dworzańskich: Nowogrodwołyńskiej — *Wizierski*, Prużańskiej — *Juzkiewicz*, Połockiej — *Płotto*; Starszy Nauczyciel Gimnazjum Winnickiego *Ordyniec*; liczący się w 9-tej klassie: Pomoconik Dyrektora Obserwatorium Wileńskiego, Magister *Hłuszniewicz*; Starsi Nauczyciele Gimnazyj: Kamieniecko-Podolskiego — *Styczyński*, Klewańskiego — *Wieszeniewski*. — Podniesieni do rangi: *Rzeczywistego Radzcy Stanu*: Radzcy Stanu: Dożywotni Sekretarz Konferencyi Akademii Nauk, Zwyczajny Akademik *Fuss* i Rektor Uniwersytetu Kazańskiego *Zobaczewski*. — Otrzymali podarunki: liczący się w 8 klassie: Adjunkt Uniwersytetu *Św. Włodzimierza Andrzejewski*, Honorowy Dozorca Nowogrodwołyńskiej Powiatowej Szkoły Dworzańskiej *Wroczyński*; Inspektor 2 Gimnazjum Kijowskiego *Zimowski*, Medyk Grodzieńskiego Pensjonu Szlacheckiego, Doktor Medycyny *Przeborowski*; Nauczyciel w niższych klassach Telszewskiej szkoły Powiatowej, Xiądz *Grajewski*, Nauczyciele Religii Rzymsko-Katolickiego wyznania przy Powiatowych dla Dworzan Szkołach: Połockiej — Xiądz *Kutowski*, Trażkuńskiej — Xiądz *Prokopowicz*. —

— W Najwyższym Ukazie, z własnoręcznym Jego Cesarzskiem Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi 27-go Czerwca (9-go Lipca), wyrażono:

„Xiądz Piotr Oldenburski, przedstawivszy Nam, w roku 1835 projekta swe o założeniu w S. Petersburgu Szkoły Prawa, dla kształcenia młodych dworzan do służby cywilnej w wydziale sądowym, oświadczył chęć

по судебной части, вызвался пожертвовать изъ собственного достоянія нужную сумму на приобретение дома для Училища и на первое онаго устройство.

„Принявъ побужденія, на коихъ такое предположеніе было основано, доказательствомъ примѣрнаго усердія Принца къ общему благу и наслѣдственнаго ему глубокаго чувства любви къ Отечеству, Мы тогда же, указомъ Нашимъ отъ 29 Мая, повели Проекты Устава помянутаго Училища и примѣрнаго онаму штата привести въ дѣйствіе, для опыта на одно трехлѣтіе и, назначивъ Принца Попечителемъ сего заведенія, вмѣстѣ съ тѣмъ предоставили ему, согласно желанію его, сдѣлать всѣ приготовления къ помѣщенію и начальному онаго устройству.

„Нынѣ по минованіи трехлѣтняго срока для предварительнаго испытанія помянутыхъ проектовъ предназначеннаго, Попечитель Училища представилъ оныя къ окончательному утверженію, съ тѣми перемѣнами и исправленіями, какія представились необходимыми по указаніямъ опыта.

„По разсмотрѣнн сихъ проектовъ въ Министерствѣ Юстиціи и въ Государственномъ Совѣтѣ, признавъ за благо оныя утвердить, и препроводивъ при семъ въ Правительствующій Сенатъ, Повелеваемъ сдѣлать надлежащее къ приведенію ихъ въ дѣйствіе распоряженіе.“ (С. В. N. 37).

— Правительствующій Сенатъ слушали представленіе Г. Министра Финансовъ, что Указомъ Правительствующаго Сената отъ 19-го Августа 1836 года предписано повсемѣстно, чтобы суммы, ассигнуемыя изъ Казначейства на жалованья и содержаніе Присутственныхъ мѣстъ, отпускаемы были отнюдь не лично чиновникамъ, а прямо въ подлежащія мѣста, и чтобы за тѣмъ отвѣтственность за правильное требованіе, храненіе и самую раздачу сихъ суммъ, равно и возвратъ остатковъ, по принадлежности, оставались уже на тѣхъ же мѣстахъ. На основаніи этого указа, вычеты изъ жалованья чиновниковъ въ пополненіе слѣдующихъ съ нихъ какъ казенныхъ, такъ и частныхъ взысканій, по однихъ Губерніямъ производятся непосредственно мѣстами, гдѣ чиновники состоятъ на службѣ; напротивъ того другія Присутственные мѣста, по опредѣленіи взысканій, сообщаютъ объ нихъ Казеннымъ Палатамъ, для зачисленія въ недоимку и пополненія посредствомъ вычета Уздными Казначействами изъ суммъ, причитающихся на жалованья лицамъ, подвергнутымъ взысканію; въ некоторыхъ же Губерніяхъ вычеты эти дѣлаются самими Казначействами, только въ число казенныхъ взысканій, и наконецъ по инымъ вычеты производятся различно: частію Казначействами, по указамъ Казенныхъ Палатъ, частію по мѣстамъ служенія чиновниковъ, смотря по тому, куда сообщено о производствѣ вычетовъ. Для отвращенія впредь столь разнообразныхъ дѣйствій, вовлекающихъ Уздныя Казначейства въ напрасную и обременительную переписку съ другими мѣстами, особенно тогда, когда Казначействамъ неизвѣстно ни объ окладѣ жалованья чиновниковъ, ни о томъ, не подлежатъ ли они, по какимъ либо прежнимъ требованіямъ, еще другимъ взысканіямъ, а слѣдовательно и о мѣрѣ, въ какой вычетъ производимъ быть долженъ, оны Г. Министръ Финансовъ полагалъ бы необходимымъ и сообразнымъ съ указомъ 19 Августа 1836 года постановить непрѣмнымъ правиломъ, чтобы вычеты всякаго рода изъ жалованья и другихъ окладовъ чиновниковъ, въ пополненіе какъ казенныхъ, такъ и частныхъ взысканій производились всегда мѣстами служенія тѣхъ чиновниковъ, съ которыхъ вычеты произвѣстъ слѣдуетъ, что также согласно будетъ вполнѣ съ постановленіемъ, заключающимся въ помянутомъ указѣ, объ отвѣтственности мѣстъ за правильную раздачу суммъ; но при томъ, чтобы о вычетахъ, слѣдующихъ въ пользу Государственнаго Казначейства подлежащія мѣста немедленно давали знать, какъ мѣстамъ служенія чиновниковъ, для производства вычетовъ, такъ и Казеннымъ Палатамъ и Экспедиціямъ для зачисленія въ недоимку слѣдующихъ къ поступленію суммъ и наблюденія за своевременнымъ пополненіемъ ихъ. За тѣмъ въ случаѣ медленности, или послабленія въ удержаніи денегъ, Казенныя Палаты должны дѣлать о томъ съ своей стороны у кого слѣдуетъ настоянія, а при дальнѣйшей безуспѣшности просить содѣйствія мѣстнаго Губернскаго Начальства и за тѣмъ представлять Министерству Финансовъ, для принятія зависящихъ отъ него мѣръ. Вмѣстѣ съ тѣмъ оны Г. Министръ Финансовъ находить, что неизлишне было бы подтвердить, что виновные въ поупущеніи недоимокъ бездѣйствіемъ ихъ власти и послабленіемъ во взысканіи казни принадлежащаго, подвергаются отвѣтственности на основаніи законовъ. Таковое предположеніе оны Г. Министръ Финансовъ представляетъ на благоусмотрѣніе Правительствующему Се-

офиарованія зъ własnego majątku potrzebnej summy dla nabycia domu na szkołę i na pierwsze jej urządzenie.

„Przyjąwszy pobudki, na których ten zamiar był oparty, za dowód wzorowej gorliwości Xiążęcia ku powszechnemu dobru i dziedzicznego w nim głębokiego uczucia miłości ku ojczyźnie; wtedyż, ukazem NASZYM pod dniem 29-m Maja, Rozkazaliśmy Projekta Ustawy pomienionej szkoły i stosownego etatu przyprowadzić do skutku, dla doświadczenia na trzy lata, i mianowawszy Xiążęcia Kuratorem tego zakładu, razem z tѣm zostawując mu, zgodnie z jego życzeniem zrobić w wszystkie przygotowania dla pomieszczenia i początkowego jego urządzenia.

„Teraz, po przejściu trzyletniego zakresu, dla poprzedniego doświadczenia pomienionych projektów naznaczonego, Kurator Szkoły przedstawił je na ostateczne utwierdzenie, z temi odmianami i poprawami, jakie się okazały koniecznymi z doświadczenia.

„Po rozpatrzeniu tych projektów w Ministerjum Sprawiedliwości na Radzie Państwa, uznawszy za dobre je utwierdzić, i przesyłając przy niniejszym do Rządzącego Senatowi, Rozkazujemy uczynić należące około przyprowadzenia ich do skutku rozporządzenie.“ (Gaz. Sen. N. 37.)

— Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, że Ukazem Rządzącego Senatowi pod dniem 19-m Sierpnia 1836 roku zalecono w całym Państwie, ażeby summy, assygnowane z Podskarbstwa na płacę i utrzymanie miejsc urzędowych wydawane były zgółnie osobicie urzędnikom, ale prostó właściwym urzędom, i żeby zatѣm odpowiedzialność za prawne żądanie, chowanie i samo rozdanie tych summ, również i powrót pozostałości, podług należytości, zostawały już na tychże urzędach. Na osnovie tego Ukazu, potrącenia z płacy urzędników na uzyskanie należących od nich, tak skarbowych, jako i prywatnych poszukiwań, w samych Guberniach uskuteczniają się bezpośrednio przez urzędy, gdzie urzędnik zostaje na służbie; przeciwnie inne miejsca urzędowe, ponastalém postanowieniu uzyskania, udzielają o nich Izbowi skarbowym, dla policzenia do niedoimki i uzyskania przez potrącenia w Płowych Podskarbstwach z summ, przypadających na płacę osobom, uzyskaniu uległym; w niektórych zaś Guberniach potrącenia te robią się przez same Podskarbstwa, na rachunek uzyskań skarbowych, i nakoniec winnych potrąceniach uskuteczniają się rozmaicie: częścią przez Podskarbstwa, za ukazami Izby Skarbowych, częścią w miejscach służby urzędników, stosownie do tego, dokąd komunikowano o uskutecznieniu potrąceń. Dla uchylenia na przyszłość tak rozmaitych działań, wciągających Podskarbstwa Powiatowe w próżną i uciążliwą korespondencją z innymi urzędami, szczególnie wóczas, kiedy Podskarbstwom nie jest, wiadomo ani o wyznaczeniu płacy urzędnikom, ani o tѣm, azali nie ulegają oni z jakiegokolwiek uprzednich zaleceń, innym jeszcze uzyskanіom, azatѣm i o mierze, w jakiej potrącenie uskuteczniane być powinno, P. Minister Skarbu uważałby za rzecz konieczną i zgodną z ukazem 19-go Sierpnia 1836 roku postanowić za nieodmienne prawidło, ażeby potrącenia wszelkiego rodzaju z płacy i innych wyznaczeń urzędników, na uzyskanie, tak skarbowych, jako i prywatnych poszukiwań, czynione były zawsze przez miejsca służby tych urzędników, z których potrącenie uskuteczniane należy, co takżе, będące zgodnym zupełnie z postanowieniem, zawierającym się w pomienionym ukazie, o odpowiedzialności miejsc za zgodne z prawidłami rozdania summ, ale przytѣm, żeby o potrąceniach, należących dla Podskarbstwa Państwa, podległe urzędy nie zwłócznie dawały wiedzieć, tak miejscom służby urzędników, dla uskutecznienia potrąceń, jako też Izbowi Skarbowym i Expedycjom, dla policzenia do niedoimki, należących do uzyskania summ i postrzegania około ich zapłacenia w swoim czasie. Zatѣm w razie zwłóki, albo folgowania w zatrzymaniu pieniędzy, Izby Skarbowe powinny czynić o tѣm ze swej strony do kogo należy nalegania, a w dłuższej bezskuteczności prosić o pomoc miejscowej Zwierzchności Gubernialnej, a potem donosić Ministerjum Skarbu, dla przedsięwzięcia należących od niego środków. Razem z tѣm P. Minister Skarbu znajduje, iż nie byłoby zbyt uczynnym ponowić, że winni za dopuszczenie niedoimek przez nieczynność ich władzy i folgowanie w uzyskiwaniu do Skarbu należności, ulegają odpowiedzialności na osnovie praw. Ten projekt P. Minister Skarbu przedstawia do uwagi Rządzącemu Senatowi, z tѣm, azali się nie podoba o nieodmienném wypełnieniu wszystkiego wyżej opisanego zaleceń w całym Państwie. (Op. 23 Lipca 1838 r.)

нату, съ тѣмъ, не угодно ли будетъ о неперемѣнномъ исполненіи всего вышеизложеннаго дать повсемѣстное предписаніе. (Опб. 23 Іюля 1838 года.)

Варшава, 17-го Августа.

По силѣ Высочайшаго Его Императорскаго Величества постановленія, въ Губернскомъ городѣ Суwalkахъ, построена будетъ Греко-Россійская приходская церковь. 4 ч. с. м. положено основаніе съ торжествомъ достойнымъ высшкй цѣли. (G. C.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Теплицъ, 7 Августа.

Третьяго дня, торжественно праздновали здѣсь день рожденія Прусскаго Короля. Поутру совершено было Богослуженіе въ домовой церкви Его Величества Государя Императора Всероссійскаго, на которомъ изволили присутствовать Его Императорское Величество съ Августѣйшею Своею Сестрою, Супругою Наслѣднаго Принца Нидерландскаго, и Принцъ Вильгельмъ Прусскій съ супругою. Около полудня, Его Величество Государь Императоръ Всероссійскій съ Принцемъ Вильгельмомъ изволили отправиться въ Королевско-Прусскія купальни для военныхъ чиновъ куда, Его Императорское Величество изволили послать накануне, для пользующихся ваннами, 100 червонцевъ. Государь Императоръ войдя въ приготовленную для сего великолепно убранную залу, приказалъ себѣ подать вина и, при радостныхъ восклицаніяхъ, изволилъ пить за здравіе Августѣйшаго своего Тестя. Послѣ этого, въ садовой залѣ былъ данъ обѣдъ на сто особъ, во время котораго съ восторгомъ, провозглашены были тосты за здорье Прусскаго Короля, Австрійскаго Императора и Государя Императора Всероссійскаго. (О.Г.Ц.П.)

Г Е Р М А Н І Я.

Крейтцъ, 10-го Августа.

Не смотря на сѣзду множества разныхъ купцовъ, порядокъ здѣсь ничѣмъ ненарушается. Ея Величество Государыня Императрица Всероссійская, весьма милостива къ жителямъ и кажется, довольна пребываніемъ своимъ въ нашемъ городѣ. Не смотря на неблагоприятную погоду Августѣйшая Посѣтителница часто прогуливается пешкомъ, и въ экипажѣ. Въ Воскресеніе Государыня Императрица изволила посѣтить Королеву, въ Тегернзе. Во Вторникъ, Ея Императорское Величество, вмѣстѣ съ Королевою, изволила отправиться въ Кальтенбруннъ, для принятія на сей прекрасной мѣзѣ царствующей Королевы Баварской, которая прибыла туда съ Принцемъ Максимилианомъ. Въ Среду, къ обѣденному столу Ея Императорскаго Величества приглашены были Наслѣдныи Принцъ Прусскій и Принцъ Карлъ Баварскій; того же дня былъ музыкальный вечеръ. Государыня Императрица изволила пожаловать бриллантовые перстни артистамъ Королевскаго оркестра, участвовавшимъ въ прежде данномъ концертѣ. Завтра вечеромъ данъ будетъ сельскій праздникъ для здѣшнихъ поселянъ, а въ Воскресеніе, балъ для служателей Ея Императорскаго Величества.

Мюнхенъ, 12-го Августа.

Его Величество Государь Императоръ Всероссійскій прибылъ сюда сегодня въ 6 часовъ утра, и перемѣнивъ лошадей, изволилъ отправиться въ Крейтцъ.

13-го Августа.

Изъ Крейта пишутъ, что Его Величество Государь Императоръ Всероссійскій прибылъ туда вчера въ 10 часовъ утра. Въ Гемундѣ близъ Тегернзе, жители узнали Государя Императора. Его Императорское Величество вышелъ тогда изъ кареты запряженной въ шесть лошадей, нанялъ простую повозку и такъ продолжалъ путь свой. Государь Императоръ изволилъ встрѣтить Ея Императорское Величество на прогулкѣ близъ памятника, воздвигнутаго Королю Максимилиану. Встрѣча Августѣйшихъ Супруговъ была столь же радостна, какъ и трогательна. Полагаютъ, что Его Императорское Величество пробудетъ въ Крейтцѣ нѣсколько дней, почему сельскій балъ назначенный въ среду, отложенъ до субботы.

— Наслѣдныи Принцъ Прусскій выѣхалъ сегодня поутру въ Тегернзе, а прибывшіе сюда сегодня въ 9 ть часовъ поутру, Великій Герцогъ Нассаускій и Принцъ Фридрихъ Виртембергскій отправились въ полдень въ Крейтцъ. Герцогъ Максимилианъ Лейхтенбергскій возвратился въ сей городъ. Въ минувшую субботу былъ онъ приглашенъ вмѣстѣ съ своею родителницею къ столу Государыни Императрицы Всероссійской.

— Австрійская вдовствующая Императрица живетъ уже два дня въ Тегернзе. Эрцъ-Герцогиня Софія прибыла туда въ минувшую субботу. Полагаютъ, что

Варшава, 17-го Сierpnia.

W wykonaniu Najwyższej NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA I KRÓLA woli, wzniesiony byдъ ma w mieście Gubernialnémъ Suwalkach, kościół parafialny Grecko-Rossyjski. Dnia 4 b. m. obrzędъ założenia kamienia węgielnego odbył się ze wspaniałością, godną wzniesłego przedsięwzięcia. (G. C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Cieplіce, 7 Sierpnia.

Zawczora, obchodzono tu uroczyste dzień urodzin Króla Pruskiego. Zrana odbyło się nabożeństwo w kaplicy domowej NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Rossyjskiego, na którymъ raczył się znajdować NAJJAŚNIEJSZY PAN, z dostojną swoją siostrą Królewiczową Następczyną Niderlandzką, tudzież Xiążę Wilhelma Pruski z małżonką. Około południa udał się NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Rossyjski z Xięciem Wilhelmemъ do Królewsko - Pruskiego Wojskowego zakładu kąpieли, gdzie dniemъ wprzódъ posłał dla biorącychъ kąpiele 100 dukatówъ, wszedł do ozdobnie przyrządzonej sali, kazałъ podać вина i przy okrzykachъ radości obecnychъ spełnił zdrowie Swego Dostojnego Teścia. Następnie w salonie ogrodowymъ данъ był obiadъ na sto osobъ, w czasie którego spełniono z zapamiętaniemъ zdrowie NN. Króla Pruskiego, Cesarza Austriackiego i Cesarza Rossyjskiego. (G.R.K.P.)

N I E M C Y.

Kreuth, 10 Sierpnia.

Mimo natłoku rozmaitychъ kupcówъ, wielka u nas panuje cisza. NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA Rossyjska, której łaskawość podbija wszystkichъ serca, zdaje się byдъ zadowoloną z pobytu u nas, chociażъ nie bardzo przyjazna panuje pora. NAJJAŚNIEJSZA PANI przechadza się codziennie, nawet po kilka godzin, niekiedy zaś wyjeżdża. W niedzielę NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA odwiedza Królową Karolinę w Tegnsee. We wtorek, obie Dostojne Monarchinie wyjechały do Kaltebrunn, dla przyjmowania w tymъ pięknymъ folwarku Panującej Królowy Bawarskiej, która tamъ z Królewiczemъ Maxymilianemъ przybyła. We środę obiadowała NAJJAŚNIEJSZA PANI z Królewiczemъ Następcą Pruskimъ i Xięciemъ Karolemъ Bawarskimъ. Wieczoremъ była zabawa muzyczna. NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA raczyła obdarzyć kosztownemi pierścieniami wszystkie osoby z Królewskiej kaplicy, użyte do koncertu dawniejъ dawanego. Jutro wieczoremъ jest bal wiejski dla włościan z okolicy, a w niedzielę takiżъ bal dla służby NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ.

Monachium, 12-го Sierpnia.

Dzisiaj rano, o godzinie 6-iej, przybył tu NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Rossyjski i po śpiesznymъ przepręgu koni w Królewskimъ domu pocztowymъ, udał się w dalszą podróż do Kreuth.

Dnia 13-го.

Donoszą z Kreuth, że CESARZ Rossyjski przybył tamъ wczora o godzinie 10-iej przedъ południemъ. Gdy Dostojny Monarcha poznany zostałъ w Gemundъ tuż przy Tegnsee, opuściłъ karetę sześćkonną, nająłъ zwyczajny powoz, w którymъ dalej podróżъ odbywałъ. N. Małżonkę zastałъ NAJJAŚNIEJSZY CESARZ na przechadzce, koło pomniku wzniesionego Królowi Maxymilianowi; powitanie z obustronъ było równie radośne, jakъ rozczulające. Sądzą, że NAJJAŚNIEJSZY PAN kilka dni w Kreuthъ zabawi; z tego powodu odłożono z soboty na środę bal wiejski, który w owymъ dniu miałъ byдъ dawany.

— Królewiczъ Następcа Tronu Pruskiego odjechałъ dziś rano do Tegnsee. Także przybyli dziś tutaj o godzinie 9-iej ranej, Panujący Xiążę Nassauski i Xiążę Fryderykъ Württembergski, odjechali w południe do Kreuth. Zjechałъ tu na powrótъ Xiążę Maxymilianъ Leuchtenberski, który w sobotę, łącznie z swoją matką, miałъ zaszczytъ obiadować z NAJJAŚNIEJSZĄ CESARZOWĄ Rossyjską.

— Cesarzowa austriacka wdowa, bawi już od dwóchъ dni w Tegnsee, a Arcy-Xiężna Zofia przybyła tamъ w zeszłą sobotę. Sądzą, że i Królъ przybędzie pojutrze do

и Король прибудетъ послѣ завтра въ этотъ замокъ.

Wisbaden, 6-go Августа.

Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ Всероссійскаго Престола, отправился сегодня утромъ съ Привцемъ Нассаускимъ въ Эмсъ. Повсему видно, что пребываніе Его Императорскаго Высочества въ Эмсъ, нѣсколько продолжится.

(О.Г.Ц.П.)

П р у с с і я.

Берлинъ, 14-go Августа.

Чрезвычайный Посоль и полномочный Министръ Соединенныхъ Сѣверо-Американскихъ Штатовъ при здѣшнемъ дворѣ Г. Ганри Уайтонъ отправился въ Парижъ.

— Близъ Магдебурга около половины Сентября происходить будутъ большія военные маневры, на которые ожидаютъ Его Величества Императора Всероссійскаго. Будутъ тамъ также и другія празднества, и это заключаютъ изъ того, что у известнаго здѣшняго фейерверкера Г-на Бемъ, заказанъ большой фейерверкъ за 2,000 талеровъ. (G. C.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 11-go Августа.

Король завтра намѣревается посѣтить Президента Министровъ въ замкѣ его Шамлатре.

— Уже два дня сряду безпрестанно отправляются курьеры изъ Нелли въ Брюссель и обратно. Г. Дебаливе, чиновникъ военного Министерства, вечеромъ былъ посланъ въ Брюссель, вслѣдъ за курьеромъ, который выѣхалъ въ полдень, а сегодня поутру снова прибылъ курьеръ изъ Брюсселя.

— Третьяго дня, въ Версальскій Королевскій дворецъ были приглашены ученики Версальскаго Коллегіума и двухъ коллегій Парижскихъ: С. Лудовика и Роллина, вмѣстѣ съ своими учителями, для осмотра тамошняго музеума. Въ полдень данъ былъ обѣдъ въ оранжереѣ на 1200 всѣхъ; въ 4 часа Король съ двумя младшими своими сыновьями, Принцами Омальскимъ и Монтпансьерскимъ, былъ въ большой галлерей битвъ, гдѣ собраны были юноши. Монархъ ввелъ ихъ, чрезъ разныя отдѣленія музеума, въ блистательно освѣщенную залу зрѣлищъ, къ которой они едва могли помѣститься; потомъ изъ своей ложи произнесъ къ нимъ рѣчь въ весьма милостивыхъ выраженіяхъ, которую началъ словами *Любезные товарищи сыновей локж!* Вечеромъ, Король возвратился въ Нелли, гдѣ принималъ Белгійскаго Посланника. Вчера Е. В. давалъ аудіенцію Маршалу Жерару и Барону Талейрану.

— Въ третьемъ отдѣленіи Парижскаго Королевскаго Суда (апелляціоннаго), по дѣлу Г. Уврарда, продолжавшемуся 14 лѣтъ, читанъ былъ приговоръ два дня сряду. Залого его составляющаго 1,600,000 фр. едва доставало бы на удовлетвореніе судебныхъ издержекъ по дѣлопроизводству, еслибы означенный судъ не разрѣшилъ выдачи тяжущимся, коихъ считается до 200 чел., экстракта опредѣленія, которое въ оригиналѣ написано на 4000 страницахъ.

— Погода неблагоприятствуетъ жатвѣ во Франціи, даже въ самыхъ плодородныхъ окрестностяхъ. Изъ Департаментовъ пишутъ, что часть хлѣба еще не созрѣла, а другая, по причинѣ частыхъ дождей, не можетъ быть снята съ поля.

— Третьяго дня по утру у Герцога Орлеанскаго съѣхались Маршалъ Султъ съ Адмираломъ Дюперре, что подало поводъ къ разнымъ догадкамъ.

— 7 с. м. Мустафа-Бенъ-Мугамедъ, бывшій Бей-Тлемсенскій, прибылъ въ Лионъ, съ Товарищемъ своимъ Бенъ-Давидомъ и отправился въ Парижъ, дѣлая по нѣскольку миль въ день. — Изъ провинціи Оранъ пріѣхалъ сюда также Мустафа-Бенъ-Измаиль, Ага Дуэровъ, который ѣдетъ въ Перпиньянъ для того, чтобы быть свидѣтелемъ по дѣлу Броссара.

— Съ бригомъ *Cuirassier* получены слѣдующія извѣстія: Мексиканское Правительство упорно отвергаетъ окончательное условіе поданное французскимъ посланникомъ. Блокада продолжалась уже 10 недѣль; Французскія крейсирющія суда захватили 30 купеческихъ судовъ, что причинило убытку Мексиканцамъ до 1,900,000 фр. Намѣревались атаковать Санъ-Жуанъ де Уллоа, но послѣ бывшаго военнаго совѣта отложили это намѣреніе на будущее время. Крепость сія построена на крутой скалѣ выдавшейся надъ поверхностію моря, въ одной милѣ отъ берега. Представляя непреодолимыя препятствія для осаждающихъ и много удобства для обороны, крепость сія свидѣтельствуется о давнемъ могуществѣ Испанцевъ и еще въ продолженіи длинной чреды вѣковъ будетъ главнѣйшею твердынею этихъ странъ. — Шоглаютъ однако же, что время, болѣе всего будетъ способствовать успѣху блокады, ибо пошлина съ товаровъ составляетъ единственный доходъ Мексиканскаго Прави-

тего замку.

Wisbaden, 6-go Sierpnia.

ЕГО ЦЕСАРСКАЯ ВЫСОКОСТЬ ВІЕЛІКІЙ ХІАЖЕ НАСТ҄РКА ТРОНУ РОССЫЙСКОГО, wyjechał dziś rano z Хіажемъ Нассаускимъ do Ems. Wszystko zapowiada, że pobyt JEHO ЦЕСАРСКІЕЙ ВЫСОКОСТИ w Ems, będzie nieco dłuższy. (G.R.K.P.)

П р у с с і я.

Berlin, 14-go Sierpnia.

Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, przy tutejszymъ дворze, Pan Henry Whaeton, wyjechał do Paryża.

— Pod Magdeburgiem mają się odbyć około połowy Września wielkie obróty wojenne, na których spodziewają się widzieć także NAJJAŚNIEJSZEGO ЦЕСАРЗА РОССЫЙСКОГО. Będą tam miały miejsce i inne uroczystości, co miarkują z tego, że u znanego tutejszego ogniomistrza Pana Böhm, zamówiono wielki fajerwerk za 2,000 talarów. (G.C.)

Ф р а н ц і я.

Paryż, dnia 11 Sierpnia.

Jutro, ma Król zaszczycić swemi odwiedzinami Prezesa Ministrów, w jego zamku Champlatreux.

— Od dwóch dni gońcy nieustannie jeżdżą między Neuilly a Bruxellą. P. Debalivet, urzędnik Ministerstwa wojny, wystany został wieczoremъ do Bruxelli tuż za gońcem, który w południe wyjechał, a dzisiaj rano przybył goniec z tego miasta.

— Przedwczora, zaproszono uczniów z Kollegium Wersalskiego, tudzież dwóch kollegiów Paryzkich: S-go Ludwika i Rollina, do Królewskiego zamku w Wersalu, łącznie z ich Nauczycielami, dla widzenia sal tamecznego muzeum. W południe дано obiad w oranżeryi na 1,200 osób. O 4-jej, Król z dwóma najmłodszymi synami, Xiążętami Annale i Montpensier, znajdował się w wielkiej galeryi bitew, gdzie cała młodzież zgromadzoną była. Monarcha przeprowadził ją przez różne oddziały muzeum do świetnie oświetlonej sali widowisk, która ją zaledwie objąć mogła. Ze swojej loży miał Król do nich przemowę w nader taskawychъ wyrazach, które od słów: *kochani towarzysze moichъ synów!* zaczął. Wieczoremъ wrócił Monarcha do Neuilly, gdzie przyjmował Posta Belgijskiego. Wczoraj udzielił posłuchanie Marszałkowi Gérard i Baronowi Talleyrand.

— W trzecimъ wydziale Sądu Królewskiego (appellacyjnego) w Paryżu, czytanie dekretu w toczącej się od lat 14 sprawie P. Ouvrard, zajęło całe dwa dni. Jego kaucya, wynosząca 1,600,000 fr., byłaby całkowicie poszła na koszty prawne, gdyby sąd wzmiankowany nie był przyzwolił na to, aby strony, których jest 200, dekret pomieniony, mający 4,000 stronic, w wyciągu miały sobie wręczony.

— Powietrze nie sprzyja żniwom we Francyi, z najżyźniejszych bowiem okolic dochodzą doniesienia, że część zboża jeszcze nie dojrzała, a druga dla ciągłychъ deszczów nie może być zbierana.

— U Xięcia Orléans zjechali się przedwczoraj rano, Marszałek Soult i Admirał Duperré; publiczność rozmaite ztąd wywodzi wnioski.

— Mustafa Ben Muhamed, były Bej Tlemseński, przybył do Lugdunu 7 b. m. ze swoimъ товарищемъ Ben Dawidem i puścił się do Paryża, odbywając po kilka mil na dzień. Nadjechał także do tego miasta Mustafa Ben Izmail, Aga Duerów, z prowincyi Oran, który jedzie do Perpignan świadczyć w sprawie Brossarda.

— Oto są wiadomości przywiezione przez bryg *Cuirassier*: Rząd meksykański z uporemъ odrzuca ultimatum, przez Posta francuzkiego podane. Bлокада trwała już 10 tygodni: korsarze francuzcy ujęli 30 statkówъ kupieckich i przynieśli meksykańomъ szkody na 1,900,000 fr. Miano uderzyć na San-Juan-de-Ulloa, ale po odbytej radzie wojennej, odłożono to do dalszego czasu. Twierdza ta zbudowana na stromej skale, z łona morza o mile od lądu wychodzącej, trudna do zdobycia, lecz nader łatwa do obrony, świadczy o dawniejszej Hiszpanów potędze i będzie przez długi szeregъ wiekówъ najznakomitszymъ obronnymъ miejscemъ tej części ziemi. Nie tracą nadziei, że zamiarъ blokady może być osiągnięty przez sam czas, bo cła z komorъ stanowią cały dochódъ meksykańskiego Rządu. Bryg *Cuirassier* odpłynął z przystani Veracruz, w połowie Czerwca, i przywiózł do Francyi Barona Deffaudis. Sądzą, że oddalenie się tego dyplomaty skłoni Rząd meksykański do zgody, bo Senatъ wzbraniał się upornie z nimъ w jakiegokolwiek wcho-

тельства. Бригъ *Cuirasier* вышелъ изъ Гавани Веракрусь въ половинѣ Юни. Баронъ Дюфоди прибылъ во Францію на этомъ бригѣ. Надобно думать, что отъѣздъ этого дипломата не склонитъ Мексиканское Правительство къ дружескому окончанію несогласій, ибо Сенатъ упорно отказывался входить съ нимъ въ какіе либо переговоры.

— Прибывшій третью для въ сію столицу Инфантъ Донъ Франциско де Паула, остановился на Санъ-Жерменскомъ предместьи, въ домъ нанятый для него заблаговременно. (О. Г. Ц. П.)

13-го Августа.

Капитанъ Каси командиръ корабля *Геркулесъ*, на которомъ совершалъ плаваніе Принцъ Жоанвилльскій, вмѣсто того, чтобы возвратиться въ Брестъ, отплылъ въ Тулонъ. Кажется, что онъ поѣхалъ туда съ важнымъ порученіемъ. Полагаютъ, что ему поручено приготовить новую эскадру.

— Въ Тулонѣ 8 ч. с. м. получено извѣстіе изъ Туниса. Соединенные флоты Контръ-Адмираловъ Галлуа и Лаланда, стояли на якорѣ при тамошнемъ портѣ и готовы были дѣйствовать. Адмиралъ Галлуа ожидалъ ежедневно прибытія Турецкаго флота. Въ слѣдствіе сношеній между двумя Адмиралами, послѣднимъ отпущенъ бригъ *Лютенъ* съ депешами въ Тулонъ, откуда онъ 7 ч. отосланъ немедленно по телеграфу въ Парижъ; тѣмъ же путемъ полученъ отвѣтъ въ Тулонъ и 8 ч. чрезъ гоэлету *la Legère* отпущенъ къ Тунису.

— Морскій Префектъ въ Шербургѣ получалъ приказаніе, немедленно приготовить въ путь фрегатъ *Reine-Blanche*, который кромѣ того будетъ со вкусомъ даже пышно убранъ. Неизвѣстно предназначеніе сего корабля, впрочемъ думаютъ, что онъ поплыветъ къ острову Св. Елены, и оттуда привезетъ во Францію останки Наполеона.

Байонна, 8-го Августа.

Донъ-Карлосъ прибылъ 2 ч. въ Онъяту и тамъ предназначилъ теперь главную свою квартиру. Эспартеро сдѣлалъ движеніе, которое кажется, показываетъ, что онъ возобновилъ намѣреніе приблизиться къ Эстеллу. Цурбано разбитъ Карлистами, во время вылазки сдѣланной изъ Витторіи.

— Мунигорри заказалъ уже особенные мундиры для своего отряда, состоящіе изъ суконной синей куртки, съ тремя рядами полукруглыхъ металлическихъ пуговицъ, изъ панталонъ темно-сѣраго сукна съ красными вынутками и голубой фуражки съ красно-бѣлою кистью.

Алжиръ, 28-го Июля.

Во вторникъ 5 пушечными выстрѣлами возвѣщено о прибытіи Адмирала Бугенвилля, который вмѣсто Адмирала Дюфренъ принимаетъ начальство надъ здѣшней морскою силою, а послѣдній, по приглашенію во Францію, оставилъ уже здѣшній городъ. (G. C.)

А н г л и я.

Лондонъ 9-го Августа.

Дождливое время, извѣстія о неурожаехъ, полученныхъ изъ разныхъ провинцій Англіи, недостаточный, на удовлетвореніе потребности привозъ хлѣба, были причиною, что цѣна пшеницы, какъ Англійской такъ и заграничной, сложившей въ магазинахъ, возвысилась до 2-хъ шиллинговъ на Англійскую мѣру.

— Герцогъ Веллингтонъ издалъ одинадцатый томъ своихъ депешей, которыхъ изданіе остановлено по причинѣ пребыванія здѣсь Маршала Сульта. Томъ сей будетъ содержать подробности касательно сраженія при Тулузѣ, въ которомъ перевѣсъ приписываютъ себѣ Англичане.

— Увѣдомляютъ изъ Мальты отъ 25 Июля, что Адмиралъ Сиръ Р. Стопфордъ стоитъ неподалеку сего острова съ Англійскою эскадрою, состоящею изъ 5 линейныхъ кораблей, 2 фрегатовъ, 1 брига и 1 парохода.

— Корреспондентъ газеты *Courrier* увѣдомляетъ изъ Ст. Себастьяна отъ 2 Августа, что Мунигорри получилъ дозволеніе отъ командующаго Французскимъ войскомъ при Пиренейхъ Генерала Гариспа, чтобы свое войско, состоящее изъ однихъ почти Наварцевъ, усердно желающихъ битвы упражнялъ въ военныхъ маневрахъ, что онъ и исполняетъ ревностно. Денегъ у него довольно, а недостаткомъ офицеровъ отращенъ мало по малу. 30 ч. пр. м. прибыло къ нему 27 ниснихъ офицеровъ и подполковникъ изъ Наварскихъ баталіоновъ Донъ-Карлоса, увѣралъ, что многіе другіе приготовляются отправиться за ними. Мунигорри ожидаетъ въ Сарре извѣстія о нападѣнн на Эстеллу, послѣ чего онъ вступитъ въ Испанію.

— Выѣзжающій въ Ст. Петербургъ Французскій Посланникъ Баронъ Барантъ, прибылъ 17 ч. пр. м. на Островъ Мальту и посетилъ тамошняго нашего Губернатора. Пробывъ тамъ одинъ день, отправился въ дальнѣйшій путь въ С. Петербургъ.

dzić układy.

— Przybyły do tutejszej stolicy przedwczoraj Infant D. Francisco de Paula, wysiadł w mieszkaniu na przedmieściu S. Germain, które od dawnego czasu było dla niego przygotowane.

Dnia 13.

Kapitan Casy, dowódca okrętu *Herkules*, na którym odbywał żeglugę Xiążę Joinville, zamiast wracać do Brestu, popłynął do Tuluonu. Postanie go tamże, zdaje się z ważnych wynikać pobudek. Sądzą, że ma polecenie przygotować nową eskadrę na morze Śródziemne.

— W Tulonie miano dnia 8 b. m. wiadomości z Tunetu. Połączone floty kontradmirałów Gallois i Lalande, stały na kotwicy przy tamtejszym porcie i były gotowe do działania. Admirał Gallois spodziewał się codziennie przybycia floty tureckiej. W skutku porozumienia się, zasądzonego między obudwoma Admirałami, wysłano jak najspieszniej bryg *Lutin* z depeszami do Tuluonu, z kąd przesłano je bezwzględnie d. 7 drogą telegraficzną do Paryża; tą samą drogą nadeszła odpowiedź do Tuluonu, a dnia 8 powiozła ją galiota *La-Legère*, pod Tunis.

— Prefekt marynarki w Cherbourgu, otrzymał zażeczenie, ażeby pośpieszał z przygotowaniem do żeglugi fregaty *Reine-Blanche*, która prócz tego ma być bardzo ozdobiennie, a nawet z przepychem, urządzona. Nie wiadome jest przeznaczenie tego okrętu: wnoszono atoli, że wypłynie do wyspy S. Heleny, a ztamtąd zwłoki Napoleona przywiezie do Francyi.

Bayonna, 8 Sierpnia.

Don Karlos przybył dnia 2 do Onate i tam założył teraz swą główną kwaterę. Espartero zrobił poruczenie, zdające się wskazywać, że wznowił zamiar postąpić ku E-telli. Zurbano został pobity przez Karolistów podczas wycieczki, którą zrobił z Wittoryi.

— Muñagorry kazał już robić osobne mundury dla oddziału swego, składające się z sukiennej kurtki granatowej z trzech rzędach wypukłych guzików kruszcowych, z sukiennych spodni ciemno-szaraczkowych, mających czerwone wypustki, i furazerki niebieskiej z kutasem czerwono-białym.

Algier, 28 Lipca.

We wtorek zapowiedziano przez 5 wystrzałow armatnich, przybycie Admirała Buginville, obejmującego dowództwo marynarki tutejszej w miejscu Admirała Dufresne, który, będąc powołany do Francyi, opuścił już tutejsze miasto. (G. C.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 9-go Sierpnia.

Pora dżdżysta, wiadomości niepomyślne o urodzajach nadeszły z rozmaitych części Anglii, tudzież mały i niewystarczający na potrzeby dowóz zboża, stały się powodem, że cena pszenicy tak angielskiej, jako i zagranicznej, pod kluczem złożonej, podniosła się znowu o 2 szylingi na kwarterze.

— Xiążę Wellington wydał jedenasty tom swoich depesz, którego ogłoszenie z powodu obecności Marszałka Soult'a, wstrzymane zostało. Ten tom obejmuje właśnie szczegóły, dotyczące bitwy pod Tuluzą, której wygranie przypisują sobie Anglicy.

— Donoszą z Malty pod d. 25 Lipca, że Admirał Sir R. Stopford, stoi niedaleko tej wyspy z angielską eskadrą, liczącą 5 okrętow liniowych, 2 fregaty, 1 bryg i statek parowy.

— Korrespondent gazety *Courrier*, donosi z San-Sebastian pod d. 2 Sierpnia, że Muñagorry otrzymał pozwolenie od dowodzącego wojskiem francuzkiem przy Pireneach Jenerała Harispa, aby wojsko swoje, składające się z samych prawie pałających żądzą boju Nawarczyków, wprawiał w obróty i ćwiczenia wojenne, co też z gorliwością dopefnia. Pieniędzy ma on podostatkiem, a niedostatkowi oficerów, zaradzono powoli. Dnia 30 z. m. przybyło do niego 27 oficerów niższych i Podpótkownik z nawarryjskich batalionów D. Karlosa, zapewniając, że wielu innych było w pogotowiu udania się za nimi. Muñagorry oczekuje w Sarre na wiadomość o usterzeniu na Estellę, po czém dopiero wkroczy do Hiszpanii.

— Udający się do Petersburga Poseł Francuzki, Baron B-rante, przybył d. 17 z. m. na wyspę Maltę i odwiedził tamtejszego Gubernatora naszego. Zabawiwszy dzień jeden, udał się w dalszą drogę do Stambułu.

— По донесеніямъ изъ Капа на Мысь Доброй Надежды, дерзость Кафровъ на границѣ нашихъ колоній, и безуспѣшное воззваніе, чтобы возвратили нашимъ Колонистамъ отобранный скотъ;—все эти обстоятельства представляютъ необходимость, выслать военную экспедицію противу дикарей.

— Персидскій Шахъ оставилъ наконецъ осаду Герата, продолжавшуюся семь мѣсяцевъ. Важное это извѣстіе сообщаетъ газ. *Times* изъ письма отъ 21 Іюня изъ лагеря близъ Пуну (въ Ост-Индіи), гдѣ тогда получено официальное извѣстіе изъ Герата. Шахъ съ большою потерей принужденъ былъ отступить въ предѣлы Персіи. (G. C.)

ШВЕЦІЯ.

Стокгольмъ, 10-го Августа.

30 Іюня издано новое постановленіе, о преимуществахъ и обязанностяхъ осѣдлыхъ въ Шведскомъ Королевствѣ Евреевъ, которымъ отменяется Королевское постановленіе 1782 года, до сего времени существовавшее. Вновь изданное постановленіе разделяется на 6 статей, изъ коихъ въ нѣкоторыхъ сказано, что Еврей, признанный за Шведскихъ подданныхъ, будутъ впродолженіе пользоваться тѣми самыми преимуществами, какими пользуются жители прочихъ вѣроисповѣданій, не подвергаясь никакимъ исключительнымъ обязанностямъ, кромѣ тѣхъ, которыя предписаны въ Шведскихъ основныхъ законахъ, относительно другихъ вѣроисповѣданій, или тѣхъ, которыя въ настоящемъ постановленіи означены, съ тѣмъ однако же, чтобы пользующіеся правами, симъ постановленіемъ дарованными несли все повинности наравнѣ съ прочими жителями Швеціи. Впрочемъ имъ не позволяется покупать помѣстій, безъ особеннаго Королевскаго разрѣшенія. Равно не позволено имъ принадлежать къ церковнымъ совѣтамъ или быть смотрителями школъ, а также не могутъ быть избираемы членами оныхъ. Во всѣхъ случаяхъ, когда Шведскій подданный долженъ представлять церковное свидѣтельство, для Еврея достаточно только одного свидѣтельства выданнаго учителемъ состоящимъ при синагогѣ. Иностранные Евреи, временно проживающіе въ Швеціи, какъ проѣзжіе, такъ и имѣющіе намѣреніе поселиться здѣсь, должны руководствоваться правилами изданными для иностранцевъ, и представить свидѣтельство о родѣ жизни. Еврей же рожденный за границею, подчиненъ правиламъ, изданнымъ на основаніи коренныхъ законовъ, относительно лицъ не родившихся въ Швеціи. Касательно совершенія обрядовъ ихъ религіи, а равно и управленія кагаловъ, установлены особенныя правила. (О. Г. Ц. П.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Люцернъ, 5-го Августа.

Вчера въ публичномъ засѣданіи въ Сеймѣ произвели совѣщаніе касательно ноты Французскаго Посланника Герцога Монтебелло. Сеймъ опредѣлялъ на время, что поминутая нота, должна быть сообщена Турговскому Кантону, съ требованіемъ отъ него ближайшаго объясненія. Немедленно составлена Коммиссія изъ семи членовъ, которая займется разсмотрѣніемъ ожидаемаго изъ Кантона отвѣта. — Представители нѣкоторыхъ другихъ Кантоновъ обратили вниманіе, что Людовикъ Наполеонъ недавно именовался и писалъ себя Французскимъ гражданиномъ а теперь именуется гражданиномъ Швейцарскимъ; и такъ его поступокъ такого рода, что долженъ быть представленъ на разсмотрѣніе. — Любопытно знать какой дастъ отвѣтъ Турговскій Кантонъ.

Въ такомъ же засѣданіи сегодня, предсѣдательствующій Кантонъ увидѣлъ, что все ходатайства у Европейскихъ державъ насчетъ пріобрѣтенія выгоды по вѣнскимъ сношеніямъ, остались безъ успѣха. (G. C.)

БЕЛГІЯ.

Брюссель, 10-го Августа.

Королева прибыла третьяго дня. Вчера Е. В. заняла покой замка Лакенъ. Королевскіе экипажи отправлены вчера въ Брюгге. Утверждаютъ, что Король поѣдетъ черезъ Остенду въ Лондонъ.

— Депутаты Герцогства Луксембургскаго, не получивъ аудіенціи у Министровъ, вышли изъ нашей столицы. (О. Г. Ц. П.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 10-го Августа.

Посланники: Россійскій, Баронъ Мальтицъ и Пруссійскій, Баронъ Лотумъ выѣхали въ Лейденъ, вмѣстѣ съ молодымъ Княземъ Паскевичемъ и Княземъ

— Podług doniesień z Cap, na przyładku Dobrej Nadziei, zuchwałość Kafrow na granicy osad naszych i bezskuteczne wezwanie, aby oddali osadnikom zabowane bydło, są to okoliczności, zapowiadające potrzebę wystania wojennej przeciwko dzikim wyprawy.

— Szach Perski odstąpił nareszcie od oblężenia Heratu, które trwało przez siedm miesięcy. Tę ważną wiadomość udziela gazeta *Times* z listu pisanego d. 21 Czerwca z obozu pod Puhna (w Indyjach Wschodnich), gdzie odebrano właśnie pod ten czas urzędowe doniesienia z Heratu. Szach był zmuszony cofnąć się z wielką stratą w granice Persyi. (G. C.)

S Z W E C Y A.

Sztokholm, 10-go Sierpnia.

W dniu 30 Czerwca wyszło nowe prawo o przywilejach i obowiązkach osiadłych w Królestwie Szwedzkim wyznawców Mojżesza, i uchylające rozporządzenie Królewskie z 1782 roku, które dotychczas miało moc obowiązującą. Świeżo wydane prawo dzieli się na 6 tytułów, i stanowi między innymi: że Izraelici, uznani za poddanych szwedzkich, mają od niniejszej epoki używać tych samych przywilejów, jakie służą innym wyznawcom, bez żadnych ścieśnień prócz tych, jakie prawo zasadnicze Szwedzkie przepisuje dla innowierców, albo które w teraźniejszym rozporządzeniu są wyraźnie wymienione; atoli używając dobrodziejstw prawa, obowiązani są ponosić ciężary wspólnie z innymi mieszkańcami Szwecyi. Ztém wszystkiem nie wolno im jest nabywać majątności ziemskich, bez szczególnego Królewskiego zezwolenia. Również niewolno im jest należeć do rad kościelnych i dozorów nad szkołami, ani być wybieranymi na członków tychże. W każdym wypadku, w którym poddany szwedzki odwoływać się musi do świadectwa kościelnego, udzielenie takowego przez nauczyciela, zostającego przy synagodze, będzie dostatecznym dla Izraelity. Cudzoziemcy, wyznawcy Mojżesza, którzy się, już to jako podróżni, już jako mający zamiar osiedlić się, w Szwecyi czasowie bawią, obowiązani są stosować się do przepisów względem cudzoziemców wydanych i wykazać sposób swego utrzymania. Ciż sami, za granicą zrodzeni Izraelici, poddani są pod rozporządzenia ustanowione prawem zasadniczym dla tych wszystkich, którzy się w Szwecyi nie urodzili. Co do publicznego wykonywania obrzędów religijnych, jako też i administracyi gmin Izraelickich, osobne w tymże samym dniu wyszło Królewskie rozporządzenie. (G. R. K. P.)

S Z W A Y C A R Y A.

Lucerna, 5-go Sierpnia.

Dnia wczorajszego naradzano się w sejmie na posiedzeniu publicznem, względem ноты Xięcia Montebello, posta francuzkiego. Sejm postanowił tymczasowie, że nota rzeczona ma być udzielona Kantonowi Turgowii z zażądaniem bliższego ztamtąd wyjaśnienia. Ustanowiono zaraz komisyją z siedmiu członków złożoną, która się zajmie rozbiorem spodziewanej z kantonu odpowiedzi. — Reprezentanci kilku innych kantonów zwrócili uwagę, że Ludwik Napoleon sam niedawno mienił się i pisał obywatelem francuzkim, a teraz mieni się obywatelem szwajcarskim; postępowanie więc jego jest tego rodzaju, że nie powinno być bez uwagi zostawione. — Ciekawa rzecz, jaką da odpowiedź kanton Turgowii.

— Na takimże posiedzeniu sejmu dnia dzisiejszego, doniesiono ze strony kantonu przydującego, że wszelkie kroki czynione do mocarstw zagranicznych o wyjednanie ułatwień komunikacyjnych nazewnątrz, pozostały bez skutku. (G. C.)

B E L G I A.

Bruxella, 10 Sierpnia.

Królowa przybyła tu wczora. Wczora zajęła mieszkanie w pałacu Laeken. Powozy Królewskie odeszły wczora do Brugge. Utrzymują, że Król przez Oстендę jedzie do Londynu.

— Deputowani z Xięstwa Luksemburskiego, nie mogąc otrzymać posłuchania u Ministrów, opuścili naszą stolicę. (G. R. K. P.)

N I D E R L A N D Y.

Haga, dnia 10 Sierpnia.

Posłowie: Rosyjski Baron Maltitz i Pruski Hr. Lottum, wyjechali do Levdenu, w towarzystwie młodszego Xięcia Paskiewicza i Xięcia Golicyna, dla zwiedze-

Голицынымъ, для осмотра находящихся въ семь городовъ музея естественной исторіи и кабинета древностей. (О.Г.Ц.И.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Изъ Александріи пишутъ, что 15 Іюня было жаркое сраженіе Египетскихъ войскъ съ Друзами, которые побѣдили два раза Египтянъ; но увлеченные безразсуднымъ мужествомъ, спустились въ долины и были тамъ на голову разбиты. Въ этомъ сраженіи не брали плѣнныхъ, отъ чего обѣ стороны понесли значительную потерю. Ибрагимъ-Паша, зная врожденную ненависть къ Друзамъ христіанскихъ жителей страны Ливанской, велѣлъ раздать имъ 15,000 штукъ огнестрѣльнаго оружія, желая сею мѣрою увеличить число своихъ союзниковъ. Друзы осмѣлились напасть на города Дамаскъ и Бальбекъ, и хотя должны были отступить съ значительнымъ урономъ, но неменѣе того, ожесточеніе ихъ дошло до высочайшей степени и предвѣщаетъ жалкія послѣдствія.

Александрія, 20-го Іюля.

Нѣсколько дней вообще говорятъ, что сюда придетъ Капитанъ-Паша, съ порученіями отъ своего Правительства къ Мегмеду-Али.

— Генеральные Консулы Европейскихъ Державъ, производятъ частыя совѣщанія съ Вице-Королемъ, который кажется теперь не столько бодръ какъ былъ прежде. Флотъ вышелъ правда въ море, однако не удаляется за обыкновенную черту предназначенную для кораблей принадлежащихъ къ порту.

— По донесеніямъ изъ Сиріи, которые въ многихъ подробностяхъ не рѣдко противорѣчили, въ послѣднемъ сраженіи, въ которомъ побѣду одержалъ Ибрагимъ-Паша, однихъ Египтянъ было 3000 убитыхъ и раненыхъ. Друзы отступили въ Наплусъ. (G. C.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 28-го Іюля.

Слышно, что на нѣкоторыхъ корабляхъ Султанскаго флота показался тифусъ.

— По донесеніямъ изъ Александріи, флотъ отправленный Вице-Королемъ въ море состоитъ изъ 9 лин. кор. имѣющихъ отъ 100 до 120 пуш., изъ 5 фрег., 5 корветъ, 6 бриговъ и 1 парохода. На каждомъ кораблѣ находится въ запасъ пороха 4000 зарядовъ. — Въ Каирѣ опять подожжены огонь при таможенной заставѣ, но виновники схвачены.

— Прусскій Капитанъ Генераль Шгаба Баронъ ф. Венке отправленъ съ особыми порученіями въ главною квартиру Азіатскаго войска, которое въ послѣднее время подкрѣплено покрайней мѣрѣ 12,000 пѣхоты и конницы.

Смирна, 28-го Іюля.

Близъ Митилена въ началѣ этой недѣли видѣли Египетскую военную гозлету; кажется, что она была отправлена для наблюденія за движеніями Турецкаго флота. — Также между Мило и Кандією показался флотъ состоящій изъ 8 или 10 кораблей; но невозможно было узнать, подъ какими онъ плавалъ флагомъ. Доподывались, что это была Англійской флотъ, вышедшій 10 ч. с. м. изъ Тулона, (G. C.)

С м ѣ с њ.

Электро-Магнетическая машина.

Г. Девенпортъ изъ Америки прислалъ въ Лондонъ модель машины, которая вмѣсто паровъ, будучи движима электро-магнетическою силою, ходитъ по чугунной дорогѣ въ миниатюрѣ и везетъ за собою двѣ другія повозки. Быстрота сего электро-воза приведеннаго въ движеніе двумя малыми гальваническими батареями, составляетъ 8 англ. миль въ часъ. Всясть сихъ машинъ 80 фунт. Устройство электро-магнетическаго снаряда, есть до сихъ поръ тайною, но на дѣлѣ надлежащимъ образомъ доказано, стоитъ только сдѣлать опытъ: будетъ ли настоящая машина дешевле паровой. Одинъ путешественникъ прибывшій изъ Америки, рассказываетъ, что онъ видѣлъ машину въ подобномъ родѣ построенную Г. Девенпортъ имѣющую силу двухъ лошадей, и употребленную съ полнымъ успѣхомъ для печатанія одной изъ газетъ издаваемыхъ въ Нью-Йоркѣ.

Въ послѣднее время одинъ бѣдный работникъ въ Ноттингамѣ въ Шотландіи по прозванію Лемъ, сдѣлался владѣтелемъ огромнаго имуществва съ званіемъ Барона въ слѣдствіе приговора Канцлерскаго Суда, по дѣлу три уже года производившемуся въ Эдинбургѣ. Имѣнія, которыя получилъ новый баронъ

тамъ же muzeum historyi naturalnej i gabinetu starożytności. (G.R.K.P.)

Е Г И П Т.

Доносzą z Alexandryi, że 15 z. m. zaszła waźna potyczka między wojskiem Egipskim a Druzzami, którzy, podwakoć zwycięzcy, uniesieni zapałem, zesli na doliny, gdzie nagłowę pokonani zostali. W tej walce nie brano jeńców, z kąd obie strony poniosły ogromne straty. Ibrahim-Basza, świadomy nieprzyj. żni, jaką mieszkańcy w Libanie, wyznawcy zakonu Chrystusa, ku Druzzom chowają, kazał między nich rozdzielić 15,000 sztuk broni palnej, chcąc tym sposobem powiększyć liczbę swoich sprzymierzeńców. Druzzowie osmielili się napadać na miasta Damaszek i Balbek, a lubo znakomite poniesli straty, jednak ich rozjątrzenie doszło do najwyższego stopnia, które smutną rokuje przyszłość. (G.R.K.P.)

Alexandrya, 20 Lipca.

Od kilku dni mówią dosyć mocno, że przybędzie tu Kapudan-Basza, z poleceniami od Rządu swego do Mehmeda-Alego.

— Konsulowie Jeneralni Mocarstw Europejskich, miewają jeszcze częste konferencye z Vice-Królem, który zdaje się być cokolwiek moiej imponującym jak dotąd. Flotta wypłynęła wprawdzie, nie oddala się przecież nad zakres zwyczajny okrętom do portu należącym.

— Podług doniesień z Syrii, które w wielu szczegółach są najczęściej w niejkiej z sobą sprzeczności, w ostatniej bitwie, której zwycięztwo rozstrzygnął Ibrahim-Basza, było samych Egipcyan 3,000 poległych i rannych. Druzzowie cofnęli się do Naplusu.

Т у р ц я.

Konstantynopol, d. 28 Lipca.

Слышатъ, że на нѣкоторыхъ okręтахъ флоты султанской показатъ się typhus.

— Podług doniesień z Alexandryi flota, wysłana przez Vice-Króla na morze, składa się z 9 liniowych okrętów, mających po 100 do 120 armat, z 5 fregat, 5 korwet, 6 brygów i jednego okrętu parowego; w ogóle ze 126 żagli. Na każdym okręcie jest zapas prochu do 4,000 wystrzałów. — W Kairze znowu ogień podłożono; tym razem przy komorze celej, ale ujęto podpalaczy.

— Baron V. Vencke, Kapitan Pruski ze sztabu Jeneralnego, został wysłany w szczególnych zleceniach do głównej kwatery wojska azyatyckiego, które ostatniemi czasy, najmniej przez 12,000 ludzi piechoty i konnicy, wzmocnione zostało.

Smirna, 28 Lipca.

Niedaleko Mitylenu widziano na początku b. tygodnia, egipską galiotę wojenną; zdaje się, że była wysłana dla uważania poruszeń floty tureckiej. — Podobnie między Milo a Kandyą, widziano flotę, złożoną z 8 lub 10 żagli, ale nie można było poznać pod jaką płynęła banderą. Domysłano się, że to była flotta angielska, która dnia 10 b. m. wypłynęła z Tulonu. (G. C.)

Р о з м а и т о с т и.

Machina elektro-magnetyczna.

P. Davenport z Ameryki przysłał do Londynu model machiny, który, zamiast pary, będąc poruszony siłą elektro-magnetyczną i urządzony nakształt pojazdu, krąży po drodze żelaznej w miniaturze i ciągnie za sobą dwa inne pojazdy. Prędkość tego elektro-wozu, wprowadzonego w ruch przez dwie małe baterie galwaniczne, jest 8 mil angielskich na godzinę. Ciężar wszystkich tych machinek wynosi 80 funtów. Urządzenie aparatu elektro-magnetycznego jest dotąd tajemnicą; ale samo factum jest należyście dowiedzione, idzie o doświadczenie: azali taka machina mniej będzie kosztowna, niż parowa? Podróżny jeden, przybyły z Ameryki, opowiada, że widział machinę tego rodzaju, zbudowaną przez P. Davenport, siły dwóch koni, użytą z najlepszym skutkiem do drukowania jednej z gazet, w Nowym-Yorku wychodzących.

Ostatniemi czasy ubogi jeden wyrobnik w Nottingham, w Szkocyi, nazwiskiem Leeman, stał się panem ogromnego majątku z tytułem barona, skutkiem wyroku sądu kanclerskiego w sprawie, która od lat trzech toczyła się w Edimburgu. Dobra, które dostały się nowemu baronetowi, sir John Leeman, czynią dochodu

